

VERBINDING VIA VERHALEN

Narratieve empathie in Young Adult-literatuur



1

Relatie literatuur en empathie

Empathie?

- cognitieve empathie = begrijpen wat iemand denkt
- affectieve empathie = voelen wat iemand voelt

Lezen is meer dan ontspanning, het stimuleert onze verbeelding en traint ons inlevingsvermogen



Tijdens het lezen worden dezelfde hersengebieden actief als bij echte sociale interactie → bepaald onderzoek toont aan dat literaire fictie onze sociale vaardigheden en empathie kan versterken

Om verhalen te begrijpen, gebruiken we automatisch onze 'theory of mind': het vermogen om de intenties, gedachten en emoties van anderen te doorgronden

Literatuur daagt de 'theory of mind' uit en ontwikkelt het verder

2

Narratieve empathie

= meevoelen met personages tijdens het lezen, wordt geactiveerd door hoe het verhaal verteld wordt

- lezer speelt een actieve rol: je vult leemtes in met je eigen verbeelding
- niet elke lezer voelt hetzelfde
- auteur kan op empathie inspelen: 'strategic empathy'
- bepaalde **narratieve technieken** zouden kunnen zorgen voor meer of minder empathie
- ook context speelt een rol



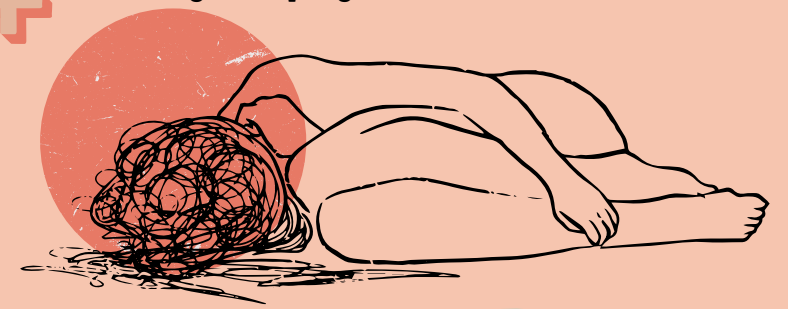
3

Analyse Young Adult-romans

thema: depressie

Corpus: 'Falling into Place' (Zhang, 2014) & 'My Heart and Other Black Holes' (Warga, 2015)

- + Toegang tot innerlijk leven via innerlijke monologen en vrije indirecte rede/ perceptie
- + Vertelperspectief: ik-perspectief of bijzondere alwetende verteller (wisselt tussen afstand & nabijheid)
- + Meerdere perspectieven
- + Beeldspraak & metaforen
- + Complexe, herkenbare personages en thema's
- + Setting als spiegel van emoties



Referenties:

- Keen, S. (2022). Empathy and reading: Affect, impact, and the co-creating reader. Routledge.
- Kidd, D. C., & Castano, E. (2013). Reading Literary Fiction Improves Theory of Mind. Science, 342(6156), 377-380.
- Mumper, M.L., & Gerrit, R. J. (2017). Leisure reading and social cognition: A meta-analysis. Psychology of Aesthetics, Creativity, and the Arts, 11(1), 109-120.
- Palmer, A. (2004). **Fictional minds**. University of Nebraska Press.
- Zunshine, L. (2006). **Why we read fiction: Theory of mind and the novel**. Ohio State University Press.

CONCLUSIE:

De twee besproken Young Adult-romans over depressie tonen kenmerken die narratieve empathie kunnen oproepen via hun verteltechnieken